

R
2-32
(2003)

Georg-Eckert-Institut BS78

1 156 633 7

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

Elaborarea acestei programe școlare a pornit de la următoarele premise:

- introducerea noului plan-cadru și implementarea sa în Istoria și tradițiile minorităților, la clasele a VI-a și a VII-a, cu o oră de studiu comun (pentru învățământul în limbile minorităților naționale);
- dezvoltarea unor strategii didactice pornind de la obiective care favorizează formarea de capacități și atitudine specific unei domeniului de cunoaștere;

ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII CROATE

DIN ROMÂNIA

Clasele a VI-a – a VII-a

- proiectarea unui set unitar de obiective-cadru și de referință pentru Istoria și tradițiile tuturor minorităților, în corelație cu obiectivele programelor de istorie.

În acest context, structura programelor de față cuprinde: obiective-cadru, urmărite pe parcursul celor doi ani de studiu; obiective de referință, exemple de activități de învățare și conținuturi proiectate pentru fiecare dintre cele două clase.

În actuala prezentare, programa de *Istoria și tradițiile minorității croate din România* apare ca un instrument util de lucru nu numai pentru profesorii care predau această disciplină, dar și pentru elevii lor din aria curriculară Oni și aceluia care intră în contact cu realitățile mai puțin abordate și interesante prin înțelegerea lor culturală.

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
- Bibliothek -

2007/1588

2
R-32
(2003)

NOTĂ DE PREZENTARE

Obiectul de studiu *Istoria și tradițiile minorității croate din România* își propune să ofere elevilor cunoștințe despre trecutul și prezentul croaților din România. Acestea sunt menite să conștientizeze apartenența lor la spațiul cultural și istoric în care trăiesc, prin cunoașterea etniei proprii și a contextului național și universal mai larg. Astfel, conținuturile propuse îmbină teme generale de istorie cu teme referitoare la tradițiile croaților din România.

Cunoașterea trecutului și a specificului relațiilor dintre români și croați de-a lungul timpului, reprezintă punctul nodal al programei. În acest sens programa propune conținuturi menite să valorifice sursele documentare și etnografice existente.

Elaborarea acestei programe școlare a pornit de la următoarele premise:

- introducerea noului plan-cadru și implicit a obiectului *Istoria și tradițiile minorităților*, la clasele a VI-a și a VII-a, cu o oră de trunchi comun (pentru învățământul în limbile minorităților naționale);
- dezvoltarea unor strategii didactice pornind de la obiective care favorizează formarea de capacități și atitudini specifice unui domeniu de cunoaștere;
- abordarea istoriei dintr-o perspectivă interetnică și interculturală (este fundamentată în acest sens folosirea noțiunii de civilizație în diversitatea sa spațio-temporală și ca realitate complexă la nivelul unor comunități diferite);
- asigurarea coerenței la nivelul ariei curriculare Om și societate (prin stabilirea de legături cu programele de Istorie, Geografie și Cultură civică) și între arii curriculare (prin realizarea conexiunilor cu programa de Limbă și literatură maternă);
- proiectarea unui set unitar de obiective cadru și de referință pentru *Istoria și tradițiile tuturor minorităților*, în corelație cu obiectivele programei de istorie.

În acest context, structura programei de față cuprinde: obiective cadru, urmărite pe parcursul celor doi ani de studiu; obiective de referință, exemple de activități de învățare și conținuturi proiectate pentru fiecare dintre cele două clase.

În actuala prezentare, programa de *Istoria și tradițiile minorității croate din România* apare ca un instrument util de lucru nu numai pentru profesorii care predau această disciplină, dar și pentru colegii lor din aria curriculară Om și societate care intră astfel în contact cu realitățile mai puțin abordate și interesante prin încărcătura lor culturală.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Cunoașterea și folosirea termenilor specifici istoriei și civilizației croate

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 1.1 să recunoască termeni specifici istoriei și civilizației croate
- 1.2 să facă analogii între termenii croați și cei românești

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- identificarea termenilor necesari pentru prezentarea unei teme;
- comparare de termeni folosind sinonime și antonime.

2. Cunoașterea și utilizarea surselor documentare referitoare la trecutul și prezentul comunităților croate

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 2.1 să descrie surse diferite referitoare la croați
- 2.2 să compare surse istorice diferite care se referă la același subiect

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- amenajarea de colțuri muzeistice;
- vizitarea bibliotecii, a muzeului;
- exerciții de comparare a surselor istorice.

3. Înțelegerea timpului și a spațiului istoric în contextul civilizației croate

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 3.1 să identifice elemente comune și deosebiri între comunitățile croate și populația română majoritară cu care conviețuiește
- 3.2 să precizeze cadrul geografic în contextul social-politic corespunzător fiecărei perioade din istoria comunității croate

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- descrierea unor sărbători și obiceiuri populare specifice;
- proiectarea itinerarului unei excursii tematice;
- exerciții de orientare pe hartă.

4. Participarea la activitățile de interes local care să valorizeze pozitiv relațiile dintre minoritatea croată, populația majoritară și alte minorități din România

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 4.1 să relateze experiențe rezultate din contactul cu diferite comunități etnice
- 4.2 să-și asume responsabilități în protejarea patrimoniului cultural

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- conversație dirijată pe o temă dată;
- vizitarea unor organizații cetățenești și instituții ale statului în scopul cunoașterii activității acestora;
- participarea la proiecte de conservare a patrimoniului cultural local.

CONȚINUTURI

1. Introducerea în studiul istoriei și tradițiilor minorității croate din România

- Definierea noțiunii de “minoritate” etnică și “tradiție culturală”
- Integrarea croaților din România în spațiul geografic și istoric bănățean

2. Perioada de migrație a triburilor slave

- Leagănul slavilor și direcțiile de migrare
- Slavii de sud.

3. Formarea statului croat medieval

- Așezarea slavilor de sud
- Etnogeneza poporului croat
- Întemeierea statului medieval croat și evoluția acestuia (sec. al IX-lea – al XI-lea)
- Primii voievozi și regi croați (Trpimir, Branimir, Tomislav, Zvonimir)
- Religia

4. Croația în perioada unirii cu Ungaria

- Pacta conventa – 1110
- Republica Dubrovnik, Bosnia și Herțegovina
- Extinderea expansiunii imperiului otoman în Europa centrală

5. Croația în secolele al XVI-lea – al XVII-lea

- Croația sub Habsburgi
- Expansiunea otomană și consecințele ei asupra populației croate
- Valuri de migrații ale populației croate în alte zone ale Imperiului Habsburgic

6. Așezarea grupurilor de croați pe teritoriul actual al României

- Așezarea croaților pe cursul superior al râului Caraș – Carașova și carașoveni
- Croații în cadrul pașalâcului de la Timișoara
- Croații din Checea și Cenei – zona Timișului
- Croația în secolele al VIII-lea – al XIX-lea – 1848. Ideologie și acțiune politică la croații din Imperiul Austro-Ungar
- Croația în secolul al XX-lea

7. Evoluția economico-socială a croaților de pe actualul teritoriu al României în noul context geopolitic

- Izvoare istorice
- Așezări pe zone geografice
- Ocupații și evoluția demografică

1. Cunoașterea și folosirea termenilor specifici istoriei și civilizației croate**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 1.1 să explice în termeni accesibili vârstei noțiuni specifice civilizației croate
- 1.2 să utilizeze termeni specifici civilizației croate în diferite contexte de comunicare

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- descoperirea explicațiilor în diferite surse de informare;
- alcătuirea unor glosare pe o temă indicată
- concurs de definiție a termenilor comentați.

2. Cunoașterea și utilizarea surselor documentare referitoare la trecutul și prezentul comunităților croate**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 2.1 să relateze oral sau în scris aspecte din tradițiile croaților din alte zone ale României sau din afara granițelor
- 2.2 să compare informațiile din diferite surse istorice
- 2.3 să abordeze prin prisma cauzelor și efectelor faptele și evenimentele istorice studiate

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- compararea surselor istorice în vederea obținerii informației adevărate;
- familiarizare cu metoda interviului;
- analizarea obiectivității/subiectivității surselor istorice.

3. Înțelegerea timpului și a spațiului istoric în contextul civilizației croate**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 3.1 să abordeze comparativ evenimentele din istoria minorității croate cu cele ale altor popoare
- 3.2 să descrie activitatea și contribuția unor personalități istorice
- 3.3 să abordeze critic evenimentele studiate

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- cercetarea surselor istorice privind evoluția și a altor popoare și stabilirea elementelor comune și a deosebirilor;
- alcătuirea de biografii ale personalităților studiate;
- exerciții de exprimare a opiniilor personale.

4. Participarea la activitățile de interes local care să valorizeze pozitiv relațiile dintre minoritatea croată, populația majoritară și alte minorități din România**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 4.1 să observe stereotipia relațiilor reciproce între etnia croată, alte etnii și populația majoritară
- 4.2 să contribuie la conservarea și valorificarea patrimoniului cultural specific în vederea afirmării identității etnice a comunității

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- comentarea cazuisticii reale sau imaginare a stereotipiilor relațiilor între comunități;
- conceperea de proiecte cu elaborarea de portofolii pe temă dată.

CONȚINUTURI

1. Evoluția culturală a comunității croate

- Cultura. Religia. Activitatea ordinului frantișcan și iezuit
- Învățământul
- Portul
- Obiceiuri laice și religioase

2. Comunitatea croată în primul război mondial și în primii ani interbelici

- Participarea la conflagrația mondială din 1914-1918
- Croații și actul Unirii de la 1 Decembrie 1918
- Efectele reformei agrare din 1921

3. Comunitatea croată în perioada interbelică

- Învățământul. Convenția româno-iugoslavă din 1933
- Societăți culturale
- Arta populară: olăritul, broderiile, efectele multiculturalității
- Croații din România în al doilea război mondial

4. Comunitatea croată în perioada 1945-1989

- Restructurări socio-economice
- Reorganizarea învățământului și specificitatea etnică
- Conservarea și influențe interetnice
- Relații culturale cu Croația

5. Comunitatea croată după 1989

- Noi cadre de afirmare, conservare și perpetuare a specificității etnice (UCR, presa etc.)
 - Învățământul, religia și relații culturale cu Croația
 - Exodul economic și omogenitatea etnică
-

